

Pressemelding fra EOS-utvalget: Særskilt melding om ulovlig lagring av data ved E-tjenestens bruk av metoden tilrettelagt innhenting (TI)

EOS-utvalget er opprettet av Stortinget for å kontrollere at de hemmelige tjenestene ikke krenker noens rettigheter, at de ikke utilbørlig skader samfunnets interesser og at tjenestenes virksomhet ikke bryter lover eller regler. Utvalget arbeider uavhengig av Stortinget og leverer ugraderte årsmeldinger og særskilte meldinger til Stortinget.

Utvalget har en særlig rolle i kontrollen med E-tjenestens tilrettelagte innhenting av grenseoverskridende elektronisk kommunikasjon, forkortet tilrettelagt innhenting eller TI. Denne metoden innebærer at E-tjenesten kan innhente elektronisk kommunikasjon som krysser Norges grense i fiberkabler i form av for eksempel e-poster, telefoni eller internettrafikk.

E-tjenesten trenger en kjennelse fra Oslo tingrett for å kunne masselagre metadata fra den grensekryssende trafikken, og ytterligere en kjennelse for å kunne lagre innholdsdata. Denne lagringen skal være målrettet. Stortinget har innført et skille mellom innholdsdata og metadata fordi innholdet i personers kommunikasjon normalt blir sett på som det mest inngripende, og dermed nyter et sterkere vern.

Med metadata menes data som beskriver annen data eller som inneholder ekstra informasjon knyttet til data, for eksempel avsender og mottaker, eller kommunikasjonens størrelse, posisjon, tidspunkt eller varighet. Innholdsdata defineres i Lov om Etterretningstjenesten som «data som ikke er metadata».

Data som står i emnefeltet på e-poster er innholdsdata, selv om det også kan beskrive annen data. Dette er E-tjenesten og EOS-utvalget enige om.

Etter at E-tjenesten begynte å bruke TI-metoden, ble det oppdaget at det i deler av systemet likevel ble lagret data fra emnefelt i e-post.

E-tjenesten skrudde av funksjonaliteten som lagret slik data. Senere oppdaget tjenesten at data fra emnefelt i e-post fortsatt ble lagret, til tross for at funksjonaliteten var skrudd av. Etter hvert stanset E-tjenesten deler av lagringen i TI-systemet for å unngå ytterligere lagring av slik data. Tjenesten slettet også allerede lagrede data.

Utvalget kritiserer den ulovlige lagringen av emnefelt i e-post.

Utvalget uttrykte i sin uttalelse at E-tjenesten kunne forventes å ha satt i verk tilstrekkelige tiltak mot den ulovlige lagringen raskere enn hva tjenesten gjorde i denne saken.

Utvalgsleder Grete Faremo vil være tilgjengelig for spørsmål fra pressen i Stortingets vandrehall fra cirka klokka 9.45. Meld interesse for intervju ved SMS til EOS-utvalgets kommunikasjonsrådgiver Arild Færaas på telefon 951 54 991

Den særskilte meldingen er lagt ved og ligger på våre nettsider –www.eos-utvalget.no.